

[Bøgholm.]

at der allerede eksisterer en fast opbygget strategi, at magtbalancen allerede er virkelighed. For det nordvestlige og vestlige Europa, ved Østerøen og Elben, kan dette ikke på samme måde siges at være tilfældet. Det skyldes, at spørgsmålet om Tysklands oprustning endnu er uløst.

Når det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) taler om Tysklands ikke-deltagelse i Europahæren som noget ønskeligt, er der først og fremmest det at sige til det, at i så fald ville det danske sydforsvar være uden forbindelse med vore allierede. Det ville være et forsøg på påny at skabe det militære tomrum. I 1940 var vort land det militære tomrum, hvorigennem fremmede kræfter søgte frem mod Norge. Et Tyskland, der lå afrustet, ville danne det militære tomrum, hvorigennem aggressive kræfter ville søge mod vest og mod nord.

Jeg tror, at vi alle deler ængstelsen for en ny tysk militarisme. Jeg kan også sige det således, at jeg tror ikke, der er nogen i denne sal, der uden ængstelse, der uden overvejelse af både den ene og den anden art er gået ind i den politik, der er dansk udenrigspolitik i dag. Vi har gjort det, fordi vi har erkendt, at det er den eneste chance, der i den nuværende verden gives for at være med i et fredsbevarende arbejde. Ingen af os, der står i den politik, har et øjeblik nægtet, at den kan medføre risiko.

Man har lov til at sige til det ærede medlem, at han har jo ikke på noget tidspunkt været i stand til at anvise eller blot skitsere muligheden for en anden politik. Det ærede medlems politik har været den gølge kritik. Der har aldrig været gjort forsøg på at vise en anden vej.

En tysk afrustning i dag ville ikke være praktisk politik. Den forudsætter nemlig et nært samarbejde mellem øst og vest. Hvis dette samarbejde var blevet resultatet af den anden verdenskrig, ja, da ville en tysk afrustning have været mulig politik, og der er næppe tvivl om, at det ville have været den politik, som det vestlige Europa ville have fulgt, og der er vel næppe nogen i denne sal, der ikke i så fald ville have ønsket denne politik ført. Men spørgsmålet i dag er ganske enkelt dette, om Vesttyskland skal oprustes fra vest eller fra øst. Hvis Vesttyskland blev oprustet fra øst, ville det være en dødelig fare for Danmark og for vestens demokrati. Oprustes Vesttyskland fra vest, vil det ske under ansvar overfor Europas demokrati, og således at den tyske forsvarsmagt bliver en del af en europæisk hær.

Vi er mange, der foretrækker det sidste. Skabelsen af en Europahær med tysk deltagelse er en nødvendig forudsætning for, at forsvaret af de egne af Europa, hvor vi lever vort frie liv, kan bringes under samme faste rammer, som det er sket ved Middelhavet.

Hele den udvikling, der har ført Danmark ind i den atlantiske politik, har på en uheldig måde sprængt sammenholdet i Norden. Sverige har en politik, Danmark og Norge har en anden. Vi havde vel alle ønsket det anderledes. Forholdene har ligget således, at en samlet nordisk forsvarspolitik ikke har været mulig. Vi står da sammen med Norge i forsøget på at skabe fred og sikkerhed i vor forunderligt forvirrede verden. Der er grund til at være opmærksom på de stemninger, der har været gjort gældende fra svensk side, de udtalelser, der har været fremme gennem det sidste halvandet års tid, udtalelser, der ikke kan siges at bryde med den svenske udenrigspolitik, men udtalelser, der dog alligevel siger, at man må forudse, at de aggressionskræfter, der måske en dag vil sætte ind overfor Danmark og Norge, også vil kunne komme til at sætte ind overfor Sverige, og at det derfor er rimeligt i tide at forudsætte, at et samarbejde kan blive nødvendigt. Det er navnlig det svenske højres nye leder, direktør Hjalmarsson, der i en række udtalelser både i den svenske rigsdag og udenfor har været inde på dette forhold. Direktør Hjalmarsson har gjort opmærksom på, som den tidligere socialdemokratiske udenrigsminister Sandler gjorde det, uden at man fra den daværende danske udenrigsledelses side tog meget hensyn dertil, at der er store fælles områder mellem Danmark og Sverige. Hjalmarsson pegede på Bornholm — der har fra anden side været peget på hele Øresundskysten —, og det siges, sikkert ikke med urette, fra svensk side, at der er store fælles interesser mellem Danmark og Sverige.

Det er en lykke, at den forskellige indstilling i udenrigspolitikken mellem Danmark og Norge på den ene side og Sverige på den anden side ikke har formået at sprænge selve samarbejdet i Norden, og det var derfor med meget stor glæde, jeg hørte, hvorledes den højtærede udenrigsminister, inden vi fortsatte denne debat, kunne forelægge for det høje ting forslag til et nordisk råd. Det er et udtryk for, at vi søger samarbejdet i Norden der, hvor det er at finde. Det er også en lykke, at Sverige står side om side med Danmark og Norge i samarbejdet indenfor Europarådet. Jeg tror, det er et samarbejde, der har haft altfor lidt interesse